

CURIERUL CREȘTIN

ORGAN OFICIAL AL DIECEZEI DE GHERLA.

CU UN ADAOS NEOFICIAL.

Abonamentul pe un an 50 Lei. Apare de 2 ori pe lună. Inserțiuni se primesc după învoială

Partea oficială.

Venerați și Iubiți Frați!

La pragul unui nou an, mă simt îndemnat să Vă îndrept cu tot dragul glasul de chemare iubiți Frați, împreună păstori și lucrători în viaa Domnului, să trezim tot ce este bun în sufletul nostru, și dumnezeiasca energie primită în darul preoției, să o punem în lucrare deplină, întru zidirea Bisericii lui Dumnezeu, întru mântuirea sufletelor grijei și păstoririi noastre încredințate. Venind Domnul în lume pentru ca viața să aibă și din prisosință să aibă, izvorul vieții l-a așezat în Biserică și în grija mânilor noastre.

La acest izvor chiemăm noi, întru numele Domnului, pe cei insetați, pentru ca să se adape la izvorul vieții de veci.

Dumnezeiască putere s'a așezat întru noi, prin sublima slujbă a preoției, de care am fost îmbrăcați.

Cu toate grijile și frământările vieții, să nu rămână în nelucrare această dumnezeiască energie.

Darul vieții să se reverse necontenit în suflete prin lucrarea zeloasă a sufletului preoțesc. Hrana cuvântului lui Dumnezeu, să nu lipsească nicicând credincioșilor, sămânța credinții să fie așezată cu grijă și stăruință în sufletele pruncilor, mlădițele scumpe ale Bisericii lui Hristos, fiii împărăției sale sfinte. — Pentru ca deschizând izvorul vieții adevărate, viața din prisosință să aibă și îmbelșugate să fie roadele vieții lor creștinești.

Astfel se va trezi la nouă viață co-

munitatea bisericească întreagă, astfel se va înviora viața Bisericii întregi. Atunci va fi o adevărată pace pe pământ. Pacea lui Dumnezeu și bucurie deplină.

Cu acest gând V-am îndreptat cuvântul pentru împlinirea cu sfințenie a catehizării, și cu acest gând Vă invit azi, cu toată căldura, ca împlinind îndatoririle față de Reuniunea de misiune, să Vă folosiți de puternicul mijloc de premenire a vieții bisericești, prin ținerea misiunilor populare.

Îmbucurătoare este intensificarea lucrării acelei Reuniuni, și tot mai bogate roadele binecuvântate ce se culeg în urma activității apostolice.

Fiind dorința noastră, de a vedea generalizată peste tot ținerea acestor sfinte misiuni, și în timpul când acolo unde lipsa este mai mare, prin această Vă invit, ca în fiecare district protopopesc ținându-se un frățesc sfat, să se stabilească unde este mai urgentă ținerea sfintelor misiuni și care ar fi termenul mai potrivit pentru respectiva comunitate bisericească. Mult Onorații Frați protopopi vor înainta propunerile fără amânare, mai târziu până la 1 Februarie 1926, pentru a se putea sta tot programul de activitate pentru Reuniunea de misiuni, de cu bună vreme, fiind timpul potrivit pentru începerea activității mai ales în cursul marelui post urmând apoi până toamna târziu.

Nu ne îndoim că Mult Onorat Frații Voastre cuprinzând pe deplin în-

semnătatea extraordinară a misiunilor populare pentru regenerarea vieții sufletești a credincioșilor și ajutorul puternic ce-l primiți prin aceste întru păstorirea turmei cuvântătoare ce Vi s'a încredințat, veți grăbi a cere ținerea lor.

În fața crizei grele prin care trece omenirea mai ales din punct de vedere moral, Biserica lui Dumnezeu, care a fost călăuză divină a omenirii prin întinericul veacurilor, este chemată azi să dea ajutor sufletului chinat al omenirii, să-l ridice, să-l întărească, revărsând lumină și pacea Evangheliei, fiind tot ca și azi singura mântuitoare.

Aceasta-i calea mântuirii. Aici este izvorul vieții. Luminați sufletelor cărarea spre acest izvor al vieții, voi a-

postoli și evangheliști ai Domnului și Va veți învrednici de resplată îndoită dela Domnul, care este preabogat spre cei ce cu credință îl slujesc.

Cu acest gând și cu această hotărâre de a ne afla pururea vrednici slujitori în viaa Domnului, întru care am fost așezați apostoli, să trecem pragul noului an, cu încredere în Dumnezeu și'n ajutorul darului său.

An nou plin de ceresc dar, pentru voi și pentru ai voștri, și bogat în mângăierea conștiinței datoriei împlinite.

Darul Domnului cu voi Venerați și iubiți Frați.

Dragostea mea cu voi cu toți întru Hristos Isus. Amin.

Gherla, la 28 Decembrie 1925.

Nr. 5949/19 5.

Episcop Iuliu.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Chiemare la Hirotonie.

În ziua de 30 Ianuarie 1926, Trei sfinți Ierarhi, vom face hirotonire de diaconi, iar în ziua de 2 Februarie 1926, Intimpinarea Domnului, hirotonire de preoți.

Pentru această dată chiemăm la hirotonire pe toți clericii absolvenți ai diecezei Noastre, cari sunt pregătiți pentru primirea sfinte Hirotonii.

Lăsăm tuturor Onoraților Frați preoți să aducă aceasta la cunoștința clericilor diecezani originari din parohia lor, și ca pentru această dată să se prezinte la sfânta Hirotonie.

Cei ce doresc a se hirotoni, se vor prezenta la reședința episcopală în 27 Ianuarie 1926 dimineața, aducând cu sine cerere pentru admitere la sfânta Hirotonie și *extras din matricula boțezăților.*

Gherla, la 30 Ianuarie 1925.

Nr. 6225/1925.

Colectă de milă.

Candidatul de avocat Vasile Pop,

care în 1919 cu ocaziunea aranjării unei festivități bisericești-naționale și-a pierdut vederea, a recurs din nou să facem posibilă o colectă în favorul lui.

Prin aceste ordonăm Veneraților Frați preoți să facă o colectă pentru ajutorarea numitului, iar sumele adunate să Ni-se înainteze.

Gherla, la 29 Decembrie 1925.

Nr. 5975/1925.

Bibliografie.

Părintele *Septimiu Popa* profesor de religie în Cluj a scos de sub tipar Cartea de învățături pentru toate Duminecile și sărbătorile de peste an cu titlul de „*Mângăierea bunului creștin*”.

În acest volum de 224 pagini se cuprind învățături creștinești pentru toate Duminecile ale anului (dela Dumineca Vameșului și a Fariseului până la cea alui Zahau), pentru sărbătorile împărătești și ale sfinților și la sfârșit un panegiric. Se mai află la locurile cuvenite un cântec de pocăință și o colindă.

Invățaturile date în această carte sunt scurte și cuprinzătoare și pot să dea ajutorul binevenit preoților întru vestirea cuvântului dumnezeiesc; iar credincioșilor lectura cea mai folositoare în dumineci și sărbători.

Recomândăm cu căldură cumpărarea acestei cărți preoților, precum și credincioșilor și încuviințăm să se poată cumpăra pe seama bibliotecilor parohiale din cassa bisericii.

Cartea se poate avea cu prețul de 60 Lei.

Gherla, la 29 Decembrie 1925.

Nr. 6221/1925.

Preotul nostru din Dej, Onoratul *George Mânzat*, în editura Al. Anca

din Cluj, a scos cărticica de rugăciuni, învățături creștinești și cântări, intitulată „*Cărarea Pericirii*“, aprobată de cătră noi cu ord. cons. Nr. 581/925.

În această cărticică, de 366 pagini, sunt adunate învățături și rugăciuni pentru toate nevoile ale credincioșilor.

Se recomandă această carte de rugăciuni pentru credincioși, mai cu seamă însă pentru elevii de școală mai mari.

Gherla, la 29 Dec. 1925.

Nr. 6222/1925.

Episcop Dr. Iuliu Hossu.

Partea neoficială.

Informații.

— *În ziua de Crăciun în catedrală a celebrat sfânta Liturghie arhierescă Prea Sfințitul Domn Episcop diecezan și a ținut cuvântarea festivă.*

— *La anul nou, în cuprinsul sfintei Liturghii arhieresci hirotonește Prea Sfințitul Domn Episcop într-o ipodiaconi și diaconi pe clericii diecezani Băcilă Victor, Manu Ilie și Vețisan Ilie.*

— *Asemenea și la Botezul Domnului va pontifica Prea Sfinția Sa Domnul Episcop și va hirotoni într-o preoți pe diaconii din ziua de anul nou.*

Apărarea Creștinismului

prin

Unirea Bisericilor.

Studiu dogmatic, canonic, istoric-social, de actualitate. Prehucrare după P. Nicolae Franca preot greco-unionit.

I.

Război împotriva Creștinismului.

Oricine se mândrește cu numele de creștin, trebuie să deplângă lățirea necredinței și a atâtor secte, cari ca niște pogoai se revarsă cu furie tot mai mare asupra țărilor și popoarelor. — Astfel fiecare bun și adevărat creștin va trebui să se nizuiască a pune

stabilă acestei porniri vrednice de deplâns. Deși războiul este purtat mai adeseori și mai cu deadinsul împotriva Catolicismului, cu toate acestea el e îndreptat împotriva tuturor principiilor creștinești, nu numai în țările catolice, ci și în țările ortodoxe, cum și în regiunile protestante.

Francmasoneria, Libera Cugetare, Judaismul, Socialismul și Anarhismul, polițianii radicali și republicani de talia lui Combes, raționalistii și hipercriticii în științe și litere, la cari se pot adăuga Moderniștii pe cum mai nou bolșevicii, demagogii extremiști și Pocăiții — cari pretind să rămână profund Creștini — ba chiar Catolici, toți laolaltă clătina temeliile Creștinismului.

Toți acești inimici ai Creștinismului lucrează la nimicirea lui, nu cufundându-l în sânge prin o crudă prigonire, ci sub masca libertății s'au conjurat să facă din el un monopol — lăsând numai niște sfarmături la cel ce se mândrește și vrea să fie cu tot prețul un sincer creștin.

Libertăți politice și civile, libertate de comerț, libertate în discuții științifice și literare, libertate de cugetare și de conștiință, libertate de presă, libertate în viață publică și particulară, preste tot se graește azi aproape numai despre libertate. — Toate aceste libertăți sunt

respectate până când nu e vorba despre Religiunea Creștină, căci la din contră toate aceste libertăți se descarcă ca și tot atâtea arme împotriva celui ce vorbește despre Religiunea creștină; — și fiind societatea în cea mai mare parte creștină — împotriva celui ce ar pretinde ca atari libertăți să fie îndreptate și actuate de principii creștine.

Sectele anticreștine, monopolizând libertatea, țintesc să facă a crede, că se poate obține un progres civil și social, independent de ori ce principiu creștin. — Se prefac a nu lua în seamă, că fără creștinism, națiunile civile n'ar fi putut progresa în civilizație, și că fără de dânsul — progresul civil și social dă de piedeci mari în sectele anticreștine, cari vrășmașe ale Creștinismului, sunt vrășmașe între ele și duc națiunile la convulziuni, cari paralyzează viața socială.

Aceasta pentru intelectualii anticreștini n'are de a face, de ajuns să nu fie amestecat spiritul creștin. De bună seamă, progres există în orice ram al vieții sociale, dar maliția sectelor atribue lor toate binefacerile progresului social, până când progresul acesta se datorește binefacerilor aduse societății de învățătura lui Isus Hristos.

Cu un cuvânt sectele voesc — apostazia societății, carea în Europa și America — e în cea mai mare parte creștină; vreau să se lapede de Creștinism, și aceasta voesc să o dobândească prin conjurarea tăcerii — ca în viața socială să nu se mai vorbească și să nu mai fie nici un semn de Creștinism. — Sectarii înstăpânindu-se peste instituții publice, restaurante, hotelurile etc., au șters orice semn creștinesc. — În convenirile și congresele lor strigă și protestează împotriva tuturor ideilor și manifestărilor creștine.

Ca să-și ascundă planurile lor infernale împotriva Creștinismului, au inventat *Anticlericalismul* și *Statul Laic*. — *Anticlericalismul* este sinonim cu *Anticreștinismul*, și *Statul Laic* — sinonim cu *Statul Ateist*. A-i spune pe față anticreștinism și stat ateist, ar

fi fost prea crudel pentru urechile creștine. *Anticlericalism* înseamnă tendința de a forma o societate fără credință creștinească, pentru că atunci când se lapadă spiritul creștinesc, care-l propovăduiește din datorința sa Clerul, care a avut misiune spre aceasta din partea lui Isus Hristos, e semn evident, că sectele nu voesc influința spiritului creștinesc în viața societății — carea în partea ei cea mai mare este creștină. Sunt într'adevăr minunați atari sectari, cari în vreme ce sunt foarte toleranți față de Evrei și față de Musulmani, se arată furios de intoleranți față de spiritul creștinesc.

Statul laic e sinonim cu Statul ateist, pentru că e interpretat în sensul, că Statul — ca atare — nu trebuie să aibă nici o Religiune, și trebuie să abstragă dela orice idee, care ar presupune existența lui Dumnezeu. Că în ce alta constă Ateismul? Pentru a acoperi crudelitatea Ateismului s'a zis că Statul trebuie să fie neutru față de credințele religioase. — De fapt apoi aceasta neutralitate violentează conștiințele creștinești, cari pe dreptul se răzvrătesc împotriva necunoașterii unui Dumnezeu Stăpânitor al lumii, și Judecător al conștiințelor oamenilor, pe cum cei necredincioși se atâta împotriva a toată manifestarea conștiinței creștinești. De aci se nasc conflictele și prigonirea conștiințelor creștinești — dacă nu cu ferul și cu focul — cel puțin prin injurii, prin glume, prin eschiderea dela officii publice — și altele de acest fel.

De aci urmează tendințele de separare a Bisericii de Stat, de unde apoi se trece la școala și educațiunea cetățânească fără Dumnezeu, impusă prin lege din partea Statului... Așa s'a întâmplat în Franța cu școala neutră, în care s'a fost oprit de a vorbi despre Religiune atât învățătorilor cât și școlarilor. Dar s'a întâmplat că s'au aflat texte școlastice — în cari Religiua creștină eră batjocorită și calumniată, iar învățători necredincioși adăugeau sarcasmele lor în furia anticlericală, de care erau stăpâniți.

În alte state afară de Rusia, nu s'a ajuns până într'atâta. Dar sectele se agită și lucră spre acest scop. — Francmasonii lucrează în toate părțile lumii, socialiștii în Europa și în America, nihilisții și-au ajuns scopul în Rusia — nimicind deodată cu biserica și statul însuș. Pretutindenea se predică Statul laic — și despărțirea Bisericii de stat. Și fiindcă în multe state sectele află piedecă în puterile publice și în opiniunea publică, se îndestulesc cu suprimarea treptată a învățământului religios în școale, în licee și gimnazii, se ia învățământul dela preoți și se încredințează laicilor, alegându-se între ei de cei necredincioși, ca să se reducă la nimica acest învățământ religios ori contrariu spiritului creștinismului. În chipul acesta cred că vor crește macar o parte din generația de azi cu idei de totul contrarie spiritului creștinesc — ajungând la revoluția socială. — Sectele anticreștine — prin asociațiunile lor secrete și publice — prin presă și prin fel de fel de iscodiri cearcă să se înstăpânească asupra masselor populare, să ajungă în parlament să ia în mână cârmuirea statelor.

Adevărat că cele mai mari sforțări ale sectelor sunt în țările și națiunile Catolice, însă din fericire Franța s'a luat pe seamă după terminarea războiului — și a văzut ce înseamnă separarea Bisericii de Stat; ce putere mare și covârșitoare reprezintă Biserica în Stat;... De asemenea în Italia s'a ivit providențialul om *Mussolini*, carele e un apărător convins și înflăcărat al Bisericii, al Catholicismului...

Acum vine rândul statelor și națiunilor ortodoxe, unde sectele anticreștine află un teren potrivit, pentru că biserica e cu totul supusă statului, o unealtă politică în mâna Guvernelor, sub pretextul, că bisericile acestor state ar fi biserici naționale. — În aceste state e ușor pentru sectele anticreștine — a expune biserica la derisiune, atât pentru supunerea sa în materie ecleziastică Statului și înalților săi funcționari, cât și pentru pretinsul și mult laudatul lor

naționalism, care restringe Creștinismul — din firea sa de caracter internațional — la puține națiuni. Exagerând sectele prea tare naționalismul bisericilor ortodoxe au ajuns să le despărțească în atâtea biserici, câte sunt naționalitățile cari aparțin acelorora. Astfel prin supunerea bisericii la Stat, și prin imprimarea caracterului național, s'a slăbit în acelea popoare — mai ales între persoanele inteligente — spiritul creștinesc, și în mulți chiar s'a stîns sentimentul creștin. — Reducându-se creștinismul în aceste țări la o stare atât de deplorabilă, a urmat însinuarea sectelor anticreștine în toate ramurile societății. — Dovadă mai recentă avem în izbucnirile revoluționare din anii din urmă în Rusia — unde prăbușindu-se rânduiala civilă a colosului de Stat, temut odinioară de toată lumea; s'a adaus și disprețul în contra spiritului creștinesc, și în contra deprinderilor religioase ale Bisericii ortodoxe. Acelea secte sunt aliatele Iudaismului, care le-a împrumutat toată simpatia și tot sprijinul împotriva Statului și împotriva bisericii ortodoxe.

În celelalte state ortodoxe — până acuma încă nu s'au ivit atari exploziuni violente în contra Statului, și a Bisericii. Dar sunt conflicte pe terenul civil și bisericesc între Greci și Bulgari, între Greci, Sârbi și Români, între Arabofoni — Creștini și Elinofoni — Creștini în Siria și Palestina — din cauza avântatului spirit național. — Francmasoneria, care în acelea țări are foarte mulți *aderenți*, suflă în acel foc, sub pretextul de zel pentru drepturile și privilegiile naționale. Clerul superior și inferior al acestor Biserici — cari se laudă cu titlul de ortodoxe — ori este neputincios de a opri povoiul, ori se cufundă cu mulțimea carea scrișnește în dinți pentru apărarea propriei biserici naționale și a propriei naționalități. — Efectul prim nefericit este slăbirea spiritului religios, al doilea stângerea sentimentului Creștin — pe lângă

cea mai mare bucurie a sectelor anti-creștine și a Judaismului.

II.

Necesitatea apărării prin unirea bisericii.

Între astfel de împrejurări apărarea creștinismului se impune ca o necesitate și ca o datorință. Ca necesitate: fiindcă războiul împotriva creștinismului este universal în toate țările creștine, și acesta în fiecare zi devine mai îndrăzneț și mai intens. Ca o datorință: pentru că fiecare creștin trebuie să se înarmeze și să se lupte pentru credința aceea, pe care el a primit-o în slântul Botez.

Pentru Catolici — lucrul e mai ușor; pentru că fiind organizat Catholicismul cu o ierarhie adevărată — care are în fruntea ei un Cap suprem, pe Papa dela Roma, în biserica catolică este cine să conducă lupta, cine să dea ordinele, cine să le execute și cine să combată pe inimicii Creștinismului. De aci se explică pentru ce sectele anti-creștine neconținut pornesc luptă mai înlocată împotriva Sfântului Scaun dela Roma, sub diferite pretexte și cu argumentele cele mai false, pentru că în acest Scaun se lăvesc de o stâncă puternică împotriva încercărilor și asalturilor lor.

Sectele neputând distruge Biserica catolică, au adoptat un metod de a o slăbi 1) prin propaganda sectară, ca să-i micșoreze aderenții 2) subtrăgându-i ajutoarele omenești necesari pentru viața socială a Bisericii. — Starea prezentă de prinsoare, la care e redus Papa și Sfântul Scaun, despărțirea Statului de Biserică în unele țări — sunt o dovadă solemnă și grăitoare. Mai departe sectele prin Raționalistii lor intelectuali, se nizuiesc a băga în mintea nep ecuată a unor Catolici culti — teorii raționaliste pentru a explica sfintele Scripturi și dogmele Creștine, teorii,

cari de cum să explice — dar distrug Credința creștinească.

Un alt mijloc, de care se folosesc sectele anti-creștine, este să ațite pe credincioșii bisericilor despărțite de Roma și pe sectele protestante în special în contra Bisericii Catolice, și apoi pe unii în contra altora. — Lupta ce este — sub pretextul naționalității între bisericile neunite ortodoxe — au nu este și ea toată în dauna spiritului creștin?

Ba tocmai din diversitatea Bisericilor orientale și din varietatea sectelor protestante, necredincioșii iau ocaziune de a batjocori Creștinismul și de a-l combate, prezentându-l ca pe o instituție învechită care și-a trăit vremea.

Și fiindcă Biserica catolică prin Apostolatul său de pace și de unire — se nizuiește să aducă bisericile despărțite la Sfânta Unire, și sectele protestante la unitatea dogmatică a Bisericii Creștine, de aceea sectele anti-creștine — deșteaptă toate patimile politice, sociale și religioase, pentru a împedeca efectuarea integrală a Unirii tuturor popoarelor creștine, formând o singură tur nă cu un singur Pastor suprem.

Sectarii zic cătră creștinii cei fervenți: Cum vreți voi ca să fie creștinismul o instituție dumnezeiască, când el e împărțit în biserici și secte disidente între ele? Mai întâi puneți-Vă de acord, ca să știm de ce trebuie să se țină lumea intelectuală.

(Va urma).

PICTORUL

NICOLAU DUMITRU

profesor de desen și pictură la liceul „PETRU MAIOR“ din Gherla

primește spre executare pe lângă preț moderat icoane sfinte, iconostase, picturi de biserici și ori ce alte soiuri de picturi în stil bizantin or în stil modern.

Pentru partea neoficială răspunde: Ioan Sângercean